

ENDURTØKUR

– Avoldað politisk nationalisma er ein upptornað greipa, sum avbronglar og avskeplar likam og sál og kryplar vanligt vit og skil, skrivar Heri Mohr millum annað í viðmerking í dag:

Heri Mohr

Í nøkur ár er farin fram út- og umbygging av Lands-sjúkrahúsinum. Hetta ar-beiðið hevur í longri tíð ligið mest sum í hálvum gekki ætlandi orsakað av tørvandi figging.

Um nú peninganeyð er tann veruliga orsök, er tað einki minni enn ein stór skomm fyri land og fólk, tí í jólavíkuni 2001 bant lands-stýrissamgongan Fólka-flokkurin/Tjóðveldisflokk-urin/ Sjálvstýrisflokkurin fyri øllum dagføringum av ríkiskassans lógbundnu rakstrar-og iløguútreiðslum [50% og 100%] til okkara sjúkrahúsværk.

Figgingin av hesum lívs-neyðuga øki í okkara sam-felagi varð sum seyður í rætt bundið niður av nevnda landsstýri 1. janu-ar 2002, samstundis sum 366 milliónir vórðu kut-aðar av ríkiskassans lóg-bundnu figging til al-mannamál, heilsumál og skúlamál, uttan at løgtingið samstundis kompenseraði við nýggjum inntøkulógum.

Vorðin sum jólagáva til Føroya fólk avgreidd á Fólkatinginum saman við umboðum frá løgtingssam-gonguni og einum kvikum millummanni, Sjúrða Skaale, sum ein annar Jos-eph Fouché á leistum.

Joseph Fouché (1759-1820) var dugnaligur, snúgvín politikari í tíðini undan og eftir fronsku kollveltingini 1789-1799. Stephan Zweig skrivaði áhugaverda skald-søgu um hendan snilda em-bætismannin.

Um tað er satt, at kloakk-skipanin millum Lands-sjúkrahúsið og sjóvar-

málan er burturbeind, og í staðin fyri er lögð sum kilometralong kloakk út á botnin í Nólsoyarfirði, eiga vit ikki at gloyma, at Nólsoyarfjørður í øldir hevur verið spískamar hjá nólsoyingum og havnar-monnum. Tessvegna er tað ikki annað enn sjálv-sagt at spyrja, um tað, ið rennur og fer at renna út í Nólsoyarfjørð, er reinsað kloakkrensli?

Í 1880-1890 skrivaði abbi mín Vilhelm Mohr umleið 100 navngivin ýti og mið víða um í sjónum í øllum ættum um Nólsoynna. Miðini eru varðveidd á al-mennari skjalagoymslu í Havn.

Abbi útvegaði fátæk-um havnarmonnum fyra-mannafor, sum við fisking á nevndu miðum í Nólsoy-arfirði gjørdist gott ikast til tað dagliga breyðið hjá fólki í Havn og Nólsoy.

Í eini bók – Fiskeri – hjá V.M. við innihaldsyvirliti – lesa vit:

Udgifter til både
Do til Langliner
” til Helleflynderline
Indtægter af Baade
Do af Baade
” af Langliner
Andre Udgifter
Indtægter af
Helleflynderlangline

Í bókini sæst, at "Baaden Nr.1" varð smíðaður í 1879 fyri kr. 165,82, og seldur 7. juli 1881 fyri kr. 150,00, í góðum standi, málaður og tjøraður og við barkaðum bátssøgum og kumpassi.

Soleiðis lat V.M. 5 bátar byggja og seldi teir so hvørt fyri minni enn tað, teir kostaðu at byggja. Eftir øllum at døma hevur V.M. fingið bátspartar, hvørja ferð teir hava verið á floti, í umrøddu bók lesa vit, at bátspartarnir í mai 1881 vóru: Kr. 2,00, 2,10, 1,14, 0,42, 0,42, 1,50 og 0,62.

Útreiðslur til kalvalínu í 1887-1911 vóru kr. 92,35. Línar varð seld fyri kr. 35,00 í 1911. Tað má sigast, at almannahjálp á privatum stóði fór fram í Havn fyri 150 árum síðani. I gomlum skjølum hjá Vilhelm Mohr er "Summar-isk Oversigt over de tegnede Bidrag til Aalesunds Brand-lidte."

Náttina 23. januar 1904

var herviligur eldsbruni í Aalesund. Í Føroyum varð stig tikið til at hjálpa fólki í Aalesund í hesi stóru neyð. Tá ið avtornaði, høvdu 44 bygdir í Føroyum og blað-stjórnin í Dimmalætting veitt hjálup upp á kr. 3.089,53 minus kr. 10,53 til "Bud-sendelse og Porto." Í yvir-litinum lesa vit til dømis, at "Klaksvík gav kr. 384 og Tórshavn kr. 448,25 og Nolsø og Nolsøe Fyr kr. 139,50."

Skjalið sigur annars einki um, hvør ið stóð fyri hesum stóra tiltaki – kanska Dimmalætting, kanska Vilhelm Mohr?

Ein onnur sólstrála:

Í 1947 varð Nordiska Folk-høgskolan í Kungälv stovnaður við næmingum úr teimum trimum skandin-avisku londunum, Finlandi, Íslandi og Føroyum. Skúlin varð frá fyrsta degi væl móttikin við næmingum úr Skandinavia, Finlandi, Ís-landi og einum næmingi úr Føroyum.

Tá ið skúlin skuldi verða vígdur, har allir næm-ingarnir og starvsfólkini og kend háskúlafólk úr nevndu londum vóru við, fekk næmingurin av Viðar-eiði boð um, at hann skuldi inn á pallin saman við donskum næmingum undir Dannebrog. Tá segði hon, at hon vildi inn á pallin við tí føroyska flagginum. Fløkja kom í, tí skúlin hevði einki føroyskt flagg. Vígslan varð fyribils steðgað. Tað var so heppið, at háskúlastjórin á Frederiksborg Højskole, C. P. O. Christiansen (kendur føroyavinur), sum var boð-in við til vígsluna, kundi útvega eitt føroyskt flagg úr Keypmannahavn.

Skúlin varð so vígdur við føroyinginum undir føroyskum flaggi. Og und-ir borðhaldinum var borð-daman hjá C.P.O. Christian-sen eingin onnur enn tann 23 ára gamla gentan av Við-areiði, Marita Pállsdóttir.

Frá 1. januar 2001 til dagin í dag hava 26.9 milli-ónir í tí árliga ríkiskassa-blokkinum verið oyra-merktar til rakstur av okkara sjúkrakassum.

Í mong ár (sjúkrakassa-skipanin varð stovnað í 1892) hevur ríkiskassin regluliga flutt pening í ein sjúkrakassagrunn.

Av tí at sjúkrakassarnir eru farnir í søguna, fær Fróðskaparsetur Føroya (Granskingarnevndin) tøk-an pening úr nevnda grunni til regluligar granskingar-stuðlar í milliðnaupphædd-um.

Einki odiøst í hesum, at fólkingið hevur loyvt

løgtinginum at flyta milliðnaupphæddir til Fróðskaparsetur Føroya (Granskingargrunnin). Tað er eitt dámligt og fyri-myndarligt samstarv millum tveir sera týðandi partar – ríkiskassan og landskassan – sum átti at fingið onnur vital samstarvsøki aftur í tryggja legu.

Her verður serliga hugsað um ríkiskassans blokkfígging til heilsu-verkið, sum nú hevur verið stongd niður á tjúgunda ári. Úrslitið av hesum ørskapi kenna vit øll: Sjúkrahús-verkið er so líðandi komið á ørmundarhús, og øll ver-andi útbygging av Lands-sjúkrahúsinum hevur ligið ella liggur í hálvum gekki, tí kassin er tómur.

Takkað verið ábyrgd-arleysum loysingarpolit-ikki hevur landssjúkra-húsbygging síðani 2000 og til dagin í dag ikki fingið lógbundna figging úr ríkis-kassanum upp á umleið eina hálva milliard.

Er hetta ikki vindandi ørskapur?

Man tað vera loyvt Fø-roya fólk at spyrja, um hetta figgjargliga kvørkratakið ikki er mandatsvik móti Føroya fólki? Eingin hevur forspurt seg.

Í revsilógini, § 280, er tilskilað, at álvarsligt mandatsvik kann verða revsað við upp til 8 ára fongsulsrevsing.

CV um undirritaða:

- Í barnagarði og -skúla hjá Nonnunum 1931-1935
- Fyrireikingarskúli 1936
- Realskúlapógv í Havn 1941
- Tímalønt byggjarbeiði hjá tí bretska

PROKLAMA

Øll, sum hava krøv í búnum eftir Hálvdan Mohr, Innandalsvegur 4, 530 Fuglafjørður, føddur tann 02.07.1933, deyður tann 07.07.2020, verða við hesum biðin um innan 3 mánaðar frá kunngerð av hesi lýsing at boða frá og skjalpróga krøv síni fyri undirritaða skiftirætti.

Tíkið er ikki við skuld.

Krøv skulu gerast upp pr. deyðsdagin, og sendast til advokat Petur Even Djurhuus, Lucas Debesargøta 8, 100 Tórshavn, vísandi til sks.nr. 21 1/2020, saman við frumriti av teimum skjølum, sum krøvini eru grundað á.

FØROYA SKIFTIRÆTTUR, tann 8. september 2020.

hervaldinum í Havn; á skrivstovuni hjá Charles Mauritzen Esq. Mr. Brockie, Leith/Tinganes 1941-1946

- Á háskúla í Rungsted-Hørsholm og kvøldgymnasium í Keypmannahavn 1946-1949
- Á skrivstovuni hjá Fox-Film A/S í Keypmannahavn 1948-1949
- Bókhaldari hjá Wenzel Petersen og Thomas Dam & Co í 7 ár
- Bókhaldari, fulltrúi, skrivstovustjóri og konsulentur á Føroya Gjaldstovu í 34 ár.
- Umsiting av roknskapum hjá Skúlabókagrunninum og Mentunargrunninum í 25 ár

Við skrivi frá landsstýrisslimi var mær í 1956 loyvt at arbeiða hjá einum sakfør-aravirki í Havn í mínari frítíð, t.v.s. eftir vanliga arbeiðstíð og í vikuskiftum, treytað av, at tað ikki darvaði mínum almenna starvi.

Tað nógva av tí, ið und-irritaði áhaldandi hevur skrivað í farnu og verandi øld, tykist ikki at hava áhuga hjá avvarðandi myndugleikum ella seriøsum journalistum.

Eitt er tó vist: avoldað politisk nationalisma er ein upptornað greipa, sum avbronglar og avskeplar likam og sál og kryplar van-ligt vit og skil.

ADVOKATSKRIVSTOVAN

Fríða Patursson, adv.
Óla Jákup Kristoffersen, adv.
Christian Andreassen, adv.
Niels Winther Poulsen, adv.
Helga á Borg, adv.
Rósing Rasmussen, adv.
Kristoffur Kristoffersen, adv.ft.

Hús í Geilini 1, Innan Glyvur

Vegna Føroya skiftirætt verður nevnda ogn, matr.nr. 132, Strendur - Innan Glyvur – lýst til sølu.

Húsini eru bygd fyrst í 1900-talinum. Stødd: Kjallari/garaga uml. 69 m², miðhædd uml. 47 m² og loft uml. 25 m². Grundøkið er uml. 976 m².

Húsini standa frítt fyri og útsýnið yvir fjørðin er frálíkt. Parkeringsviðurskiftini eru góð, og buss steðgipláss er beint við.

Prísuppskot kr. 750.000,00.

Nærri upplýsingar síggjast á heimasíðunum www. ogn.fo og Advokatskrivstovuni www.jura.fo ella við at venda sær til Advokatskrivstovuna, tlf. 353335, Fríðu Patursson, adv. frp@jura.fo

FRÚUTRØÐ 4 • POSTBOKS 6 • FO-110 TÓRSHAVN
TEL 35 33 35 • FAX: 35 33 36 • WWW.JURA.FO